

แบบอย่าง...และแนวทางการปลูก

มะนาวตาฮิติ

- บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสะอาด
- เรียบเรียง : พัชรี สำโรงเย็น

ส่งออก..เงินล้าน

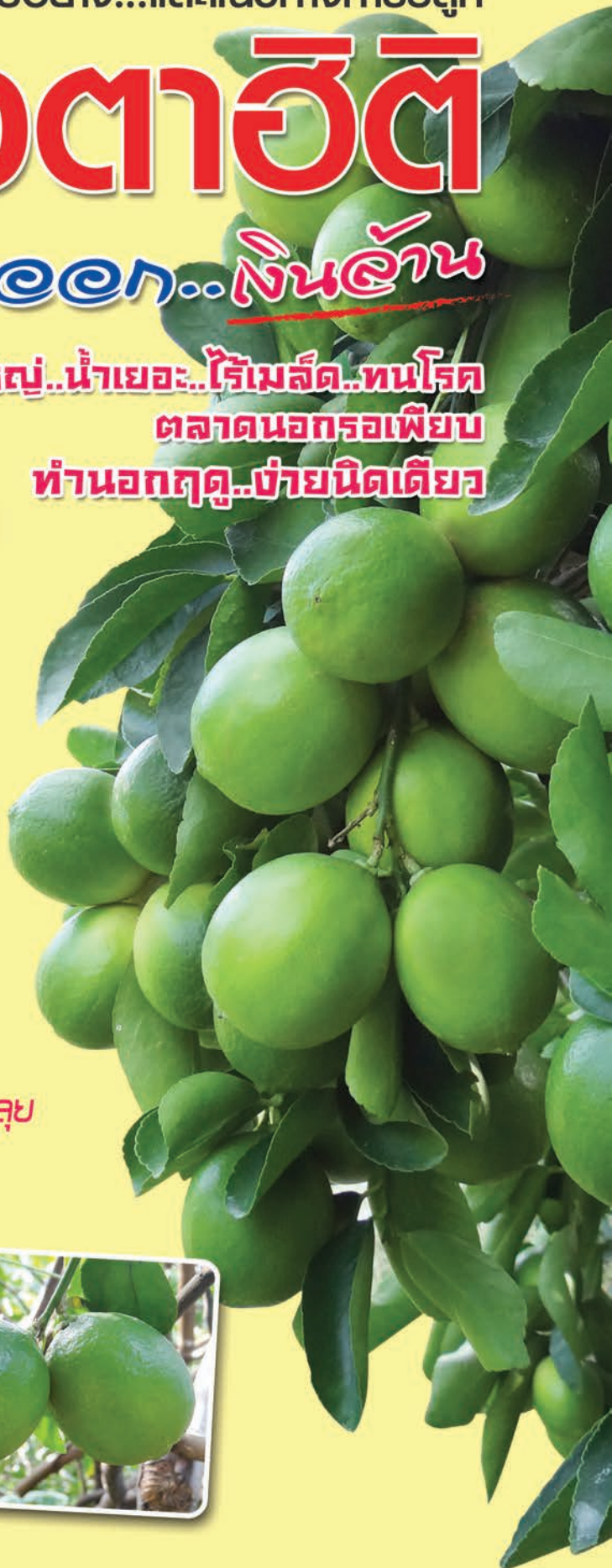
ลูกใหญ่..น้ำเยอะ..ไร้เมล็ด..ทนโรค
ตลาดนอกโรเฟียบ
ทำนอกฤดู..ขายนิดเดียว

สัมภาษณ์พิเศษ...

8 เขียนสวนมะนาวส่งออก รวยได้ทั้งปี

- ใช้กรรมชาติบังคับกับตาฮิติ
ออกหน้าแล้ง..ต้นไม่โทรม
ที่..“สวนพร้าวล้อม”
- ประยุกต์ปลูก..ลงหลุมหินปนดิน
ตาฮิติรละเยียม ที่..“ไร่อภิพร”
- “สวนอัมพวัน” ใช้เคมีผสมอินทรีย์
ลูกใหญ่..น้ำเยอะ..ตลาดนอก & ไทย **ดุษ**
- “สวนคุณธีร” ..สบร่อง..ปลูกตาฮิติ
โซว์ปลูกในล้อยาง..แก้ดินเสื่อม
ลดต้นทุน..ลูกตรึม

คุณศุภฤกษ์ นฤเบศร์ไกรสิทธิ์ และครอบครัว

“สวนนงสา” กูรูมะนาวตาฮิติ

แนะนำตลาดแบบคู่ค้า ราคาดีทั้งปี

“ศุภฤกษ์ นฤเบศร์ไกรสิทธิ์ กูรูมะนาวตาฮิติแห่ง ‘สวนนงสา’ จังหวัดนครนายก ทำ
ครบวงจร ตั้งแต่ปลูกเอง ขายส่ง ขายปลีก และเป็นพ่อค้าคนกลาง บนเนื้อที่ 300 ไร่
เผยตลาดมีความต้องการสูง ถ้าทำดี มะนาวได้คุณภาพแถมปลอดภัยไร้สาร ชาวสวน
กำหนดราคาเองได้ พร้อมแนะนำให้ทำตลาดแบบคู่ค้า เอื้อประโยชน์ต่อกัน ราคาดะนาวจะ
ดีตลอดปี”

ใช้ชีวิตด้วยมะนาวตาฮิติ ที่ “สวน
นงสา”

รู้จักแพงอิฐปูนเปลือยที่กันลื่นพื้นที่ 500
ไร่ ในอำเภอดงคราญ จังหวัดนครนายก ช่างสร้าง

บรรยากาศดีกลับทว่าน่าค้นหา กอปรกับชื่อเสียง
อันเลื่องลือว่าเป็นสวนมะนาวพันธุ์ตาฮิติที่มีรสชาติ
ถูกปากทั้งไทยและเทศมากที่สุด เราจึงไม่รีรอรีบบุก
ไปถึง “สวนนงสา” ในบัตดล ซึ่งภายในถูกตกแต่งให้

ภายในสวนสา

เป็นสวนมะนาวขนาดมโหฬารกว่า 300 ไร่ ล้อมด้วย
ต้นมะม่วงเขียวเสวยห้อยระย้าทั่วต้น มีบ่อน้ำขนาด
ใหญ่ถูกขุดไว้ใช้ในสวนมะนาวอย่างเพียงพอ และ
ศาลาริมน้ำให้นั่งชมวิวยั่งยืนสบาย

คุณศุภฤกษ์ นฤเบศร์ไกรสิทธิ์ เจ้าของสวนคน
เก่งเดินเข้ามาทักทายเรา และเริ่มเล่าให้ฟังว่า เดิมที
เมื่อประมาณ 30 ปีที่แล้ว พื้นที่บริเวณนี้ถูกสร้างให้
เป็นสวนส้มเขียวหวานมาก่อน แต่ได้ปลูกมะนาว
พันธุ์ธำชิตไว้บ้างประปราย จนเมื่อประมาณ 7 ปีที่
แล้ว จึงเริ่มขยายพื้นที่ปลูกอย่างจริงจัง

“เนื่องจากเราได้ต้นพันธุ์มะนาวธำชิตมาจาก
แคลิฟอร์เนีย 2 ต้น จึงนำมาปลูกที่สวน ขยาย
พันธุ์เองไว้ 40 กว่าต้น เพื่อบริโภคเองประมาณ 10
กว่าปี ไม่ได้มองไปถึงการขายเพราะอาชีพหลักตอน
นั้นคือปลูกส้มเขียวหวานขาย จนเมื่อส้มเขียวหวาน
ตายหมด ทั้งร้างไว้ประมาณ 5 ปี พอกรรยาเริ่มหัน
มาปลูกกฤษณา มะละกอ แต่ด้วยพื้นที่มีเยอะ เลย
นำมะนาวเป็นไร่ไฟ มะนาวด้านကျီน มาปลูกด้วย

ประมาณ 80 ไร่ มะขามเปรี้ยวยักษ์ ฝรั่ง และมี
มะนาวธำชิตขยายพันธุ์จากของเดิมที่มีอยู่ไปปลูก
เพิ่มประมาณ 300 ต้น

“ตอนนั้นยังไม่รู้ช่องทางตลาดเลยว่าจะขาย
ยังไง แต่จังหวะช่วงที่ไปต่างประเทศเห็นคนต่าง
ชาตินิยมกินธำชิต และมีลูกค้าชาวไต้หวันติดต่อ
มาเรื่องมะม่วงมหาชนก สุดท้ายกลับซื้อมะนาวธำ
ชิตแทนมะม่วง ออกเดอร์เข้ามาเยอะ แต่ตอนนั้น
คุณภาพยังไม่ค่อยดี ส่วนที่ดีก็มีส่งไม่ต่อเนื่อง หลัง
จากนั้น 3 ปีมะนาวพันธุ์เป็นเริ่มไม่ไหว ปุ๋ยยาใช้
เยอะมาก จึงล่อมมะนาวเป็นขาย แล้วขยายธำชิต
เป็น 50 ไร่แทน หลังจากนั้นก็เริ่มออกงานแฟร์ เพื่อ
หาแหล่งลูกค้า ซึ่งผลตอบรับก็ดีมากครับ”

ทว่าช่วงนั้นยังเกิดความไม่ชัดเจนว่าตลาดธำ
ชิตจะไปได้ไกลขนาดไหน แต่ในส่วนลึกกลับมอง
ว่าถึงอย่างไรก็ยังดีกว่าปลูกเป็นแน่นอน จึงลุยต่อ
อย่างไม่ท้อถอย จนได้เข้าร้านอาหาร ร้านคั้นน้ำ
ค่อยๆ เพิ่มขึ้นจนได้เข้าสู่เปอร์มาร์เก็ต ส่งออก เก็บ
เล็กผสมน้อย สุดท้ายต้องขยายพื้นที่ปลูกเป็น 300
ไร่ และกำลังขยายอีก 50 ไร่ เพื่อให้เพียงพอต่อ
ความต้องการของตลาด

เมื่อธำชิต vs กุลาเกล้า

ปัญหาเรื่องสายพันธุ์มะนาวที่หลายฝ่ายยังคง

พยายามหาคำตอบอยู่นั่นคือ มะนาวพันธุ์ตาฮิติกับพันธุ์ทุลเกล้าคือพันธุ์เดียวกันหรือไม่ เมื่อเราได้มีโอกาสพบกับคุณศุภฤกษ์ นฤเบศร์ไกรสิทธิ์ เจ้าของสวนมะนาวตาฮิติ รายใหญ่ที่สุดของประเทศไทยก็ว่าได้ จึงขอให้เจ้าตัวแถมลงไขให้ฟัง จนได้คำตอบมาว่า

ความใหญ่ของพันธุ์ตาฮิติ

“ถึงแม้จะเป็นพันธุ์ตาฮิติเหมือนกัน แต่ถ้าสภาพดิน การดูแลรักษา อากาศ และสายพันธุ์ต่างกันก็ทำให้ลักษณะลูก รสชาติออกมาไม่เหมือนกันได้ อย่างเช่นพันธุ์ทุลเกล้า เป็นเครือญาติของตาฮิติ คืออะไรที่ไปปลูกที่เกาะตาฮิติก็จะเรียกว่าตาฮิติหมด แต่ชื่อสายพันธุ์ทางวิทยาศาสตร์จะเป็นคนละตัวกัน ซึ่งมีอยู่ประมาณ 5 สายพันธุ์ ที่เกิดที่เกาะตาฮิติ แต่มันคือคนละพันธุ์กัน อย่างที่นี้จะใช้สายพันธุ์ที่ลูกค้าคอนเฟิร์มแล้วว่าดีที่สุด แต่ถ้าเอาพันธุ์ที่นี้ไปปลูกที่อื่นก็ไม่ได้รสชาติเหมือนแบบนี้ แต่ก็ยังอยู่ในรสชาติที่ดี ประมาณ A แต่ยังไม่ถึง A+ คือหลักๆ มันอยู่ที่ปัจจัยต่างๆ ดังที่กล่าวไปแล้วด้วย

“และจากที่ศึกษาและเจอมาเยอะ ผมว่ามันคือคนละตัว ถ้าหากตัดคำว่าเกาะตาฮิติออกไป ผมว่ามันคือคนละสายพันธุ์กัน แต่ว่าเป็นสายพันธุ์เครือญาติ อย่างเช่นเลื้อยดากับเลื้อยดำ เลื้อยทุกพันธุ์ก็เครือญาติกันหมด มะนาวตาฮิติกับทุลเกล้าก็เป็นเครือญาติ อยู่ที่ว่าสายพันธุ์ไหนอร่อยกว่ากันเท่านั้นเอง ที่สำคัญอีกอย่างคือพื้นที่ปลูก อย่างเช่นมะนาวสุโขทัยไปปลูกที่ฉะเชิงเทรารสชาติจะคนละแบบกับ

ที่ปลูกที่สุโขทัย รสชาติจะดีกว่า แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องความหอมครับ”

มะนาวเนื้อในเขียว ลูกคำติ๊กติ้ม

คุณศุภฤกษ์บอกว่า มะนาวที่สวนวสาจะลูกกลม โตเร็ว ลูกใหญ่ ผลผลิตเยอะ ไม่มีเมล็ดเขียว เปลือกบาง หอม รสชาติเปรี้ยวเด่นอมหวาน แก่นข้างในเล็กทำให้ไม่ขม เหมาะนำไปปรุงต้มยำ ที่สำคัญเนื้อในเขียว ถ้าหากผ่าออกมาเนื้อในเป็นสีขาว ยากที่จะมีลูกค้าประจำ แต่ถ้าผ่าออกมาแล้วเนื้อสีเขียวหอมฟุ้ง ตลาดต้องการเป็นอย่างมาก เวลานำไปทำค็อกเทลจะไม่ติดชม

เนื้อในพันธุ์ตาฮิติที่สวนวสา

แต่สิ่งที่แพ้มะนาวไปคือการนำไปทำส้มตำ เพราะส้มตำต้องการความหอม แม้ค้ำบางรายมักจะใช้น้ำจากมะนาวตาฮิติ และหันเปลือกมะนาวไปใส่ลงไปด้วยเลี้ยวหนึ่ง เพื่อให้ได้กลิ่นของเปลือก แต่ก็เป็นต้องเลือกใช้ตาฮิติที่มีกลิ่นด้วย เพราะตาฮิติจะช่วยเรื่องกลิ่นได้ด้วยบางส่วน ถ้าหากใช้พันธุ์ที่ไม่มีกลิ่นเลย จะเท่ากับว่าต้องใช้มะนาวแป้นเท่าเดิมนั่นเอง

ปลูกอย่างไร ให้มะนาวเสิศเหมือน “สวนวสา”

คุณศุภฤกษ์เผยหลักการปลูกมะนาวว่า

“พื้นที่ที่เป็นดินร่วน ดินเหนียว ดินร่วนปนทรายสามารถปลูกได้ แต่ถ้าเป็นทราย ดินลูกรัง ดินที่เป็นหินอย่างเดียวใช้ไม่ได้ และแนะนำยากให้ปลูกลงดินมากกว่าการปลูกลงในวงบ่อซีเมนต์ จากนั้นให้เริ่มวิเคราะห์ดินแล้วปรับสภาพดินตามธาตุอาหารที่ขาด อย่างเช่นปลูกปอเทือง หรือใส่มูลวัวอย่างที่สวนวสาทำเพราะเลี้ยงวัวอยู่แล้ว เสร็จแล้วดูว่าพื้นที่เป็นพื้นที่ลุ่มหรือไม่ ถ้าใช่ให้ทำระบบกันน้ำ ยกร่องเตี้ยๆ ถ้าเป็นที่บนเขาควรทำร่องน้ำเล็กๆ เพื่อเวลาฝนตกจะได้ไหลลงไปตามร่อง ไม่ไหลเซาะให้ต้นล้ม

สระน้ำที่ใช้ภายในสวน

“จากนั้นดูแหล่งน้ำ เพราะมะนาวต้องใช้น้ำ 40 ลิตร/ต้น/วัน ดังนั้น ควรมีสระน้ำที่มีตาน้ำของตนเอง หรือสามารถดึงน้ำเข้ามาได้ หากใช้น้ำบาดาล

ลักษณะการปลูกมะนาวตาฮิติแบบลงดิน

จะสามารถใช้ได้ประมาณ 6 ไร่ คืออย่างน้อยควรทำ 4 ไร่ เพราะถ้าปลูกน้อยกว่านี้ จะไม่คุ้มค่าแรงงาน ค่าขนส่ง ต่อมาคือต้องดูเรื่องแรงงานว่าเพียงพอหรือมีศักยภาพในการดูแลขนาดไหน เพื่อไม่ให้เสียเงินไปโดยเปล่าประโยชน์ ต้นทุน และสุดท้ายคือเรื่องการตลาดครับ” พร้อมกับยกตัวอย่างวิธีการปลูกดังนี้

การปลูก ระยะห่างที่เหมาะสมคือ 4x4 แต่ที่สวนวสาใช้ร่องสวนส้มเขียวหวานเก่ามาปลูกมะนาว ซึ่งยกร่องสูงมาก่อน โดยใช้พื้นที่ห่างระหว่างแถวกว้าง 6 เมตร เพื่อให้สามารถนำรถเข้าไปปฏิบัติงานได้สะดวก และระยะห่างระหว่างต้น 4 เมตร

รดน้ำด้วยสปริงเกอร์ ยกขึ้นสูงจากพื้นกันหนู สัตว์เลื้อนคลาน

การรดน้ำ มะนาวตาฮิติค่อนข้างทนแล้งได้ดี ไม่ตายง่ายๆ คุณศุภฤกษ์เคยลองไม่รดน้ำ 6 เดือน

หัวสปริงเกลอร์ ให้ 40 ลิตรต่อชั่วโมง

ระบบการจ่ายน้ำภายในสวน 500 ไร่

ยังไม่ตาย แต่ก็จะทำให้ติดลูกได้ยากถ้าขาดน้ำมากๆ ซึ่งโดยปกติที่สวนวสาจะให้น้ำวันเว้นวัน ด้วยหัวสปริงเกลอร์ 40 ลิตร/ชั่วโมง เปิดนาน 2 ชั่วโมง เนื่องจากไม่ได้ทำระบบอัตโนมัติ ซึ่งจริงๆ แล้วควรเปิด 1 ชั่วโมงและให้ทุกวันจะดีที่สุด

ลักษณะดอกพันธุ์ตาฮิติ

การดูแลรักษา จะใช้มูลวัวตากแห้งผสมกับปุ๋ยเคมี โดยดูที่ช่วงเวลาเป็นหลัก เช่น ช่วงตัดแต่งกิ่ง และช่วงที่เป็นต้นเล็ก 1-2 ปีแรก จะใช้ปุ๋ยคอกผสมยูเรีย 46-0-0 ส่วนถ้าเป็นช่วงที่ต้องการลูกจะใช้ปุ๋ยคอกผสมปุ๋ยสูตร 16-20-0 (ปุ๋ยนาข้าว) 3 ครั้ง สลับกับสูตรเสมอ 1 ครั้ง ทุก 1-2 เดือน (มะนาวปลูกใหม่ให้เริ่มใส่เมื่อต้นอายุ 1 ปีขึ้นไป) โดยอัตราส่วนผสม เช่น ต้นปลูกใหม่ 4,000 ต้น ใช้มูลวัวประมาณ 3 ตัน ผสมปุ๋ยยูเรีย 100 กิโลกรัม แต่ถ้าใช้ปุ๋ยเคมีโดยไม่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์กลบเวลารดน้ำจะทำให้ระเหยขึ้นฟ้าไปหมด ในทางกลับกันถ้าเอาปุ๋ยอินทรีย์ใส่ลงไปด้วย จะช่วยลดการระเหย นอกจากนี้ยังมีเศษที่เป็นเชลลูโลส ซึ่งช่วยดูดซึ่มยูเรียเอาไว้แล้วค่อยๆ ปลดออกมา จะช่วยให้ปุ๋ยเคมีทำงานได้นาน ได้ผลดีและไม่เปลือง ดังนั้นจำเป็นต้องใช้คู่กันโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์เยอะกว่าปุ๋ยเคมี ทั้งนี้ได้แนะนำให้เลี้ยงวัว แพะ แกะ เพื่อนำปุ๋ยอินทรีย์ไปใช้ในแปลงมะนาว ยกเว้นช่วงปลูกใหม่ไม่ควรใส่มูลสัตว์ต่างๆ เพราะโอกาสเป็นรากเน่าจะสูง หรือถ้าต้องการใส่ให้ใส่แล้วรอประมาณ 3 เดือน จึงนำกิ่งพันธุ์ลงปลูก แต่ถ้าปลูกแล้วรอให้อายุต้นมะนาวประมาณ 3 เดือน จึงใส่ได้ ส่วนเคมีใส่ได้ตั้งแต่เดือนที่ 1 จนเมื่อเข้าสู่เดือนที่ 3 ให้ใส่ควบคู่กันไปทั้งอินทรีย์และเคมี ควรบำรุงดินอยู่เสมอ ทั้งอินทรีย์และเคมีใช้ควบคู่กัน เพราะถ้าใช้

กิ่งตอนรออกราก

อินทรีย์อย่างเดียวกันต้นทุเรียนจะสูง หรือถ้าใช้เคมีอย่างเดียวกันอายุต้นก็จะสั้น จากปกติถ้าดูแลดีอยู่ได้ 15 ปี ก็ยังให้ผลผลิตอยู่ แต่ถ้าใช้สารเคมีมากต้นมะนาวก็จะตายเร็วขึ้น นอกจากนี้ควรตัดแต่งกิ่งประมาณ 1-2 ปี/ครั้ง

เครื่องคัดไซซ์

การเก็บเกี่ยว ที่นี้จะเก็บตอนที่ผิวตึงไม่ขรุขระ นำมาใส่ลงเครื่องคัดไซซ์ แบ่งเป็น 3 ไซซ์ คือ ไซซ์ 8, 10 และ 12 ลูก/กิโลกรัม ในตะกร้าเดียวกันจะไม่ปนขนาดกัน จากนั้นลูกใหญ่จะส่งไปตามโรงแรม ลูกคำวี่โอพี อย่างเช่นสถานทูต ลูกขนาดกลางส่งซูเปอร์มาร์เก็ต

โรคและแมลงศัตรู พันธุ์ตาสีติจะต้านทานโรคและแมลงศัตรูอยู่แล้ว เมื่อเป็นก็หายง่าย อย่างเช่นถ้าพันธุ์เป็นเจอหนอนชอนใบ ใบก็จะหงิกงอ แต่ถ้าเป็นตาสีติถึงใบจะอกริยังสามารส่งเคราะห์แสง หากินได้ ส่วนแคงเกอร์ก็เป็นแต่ไม่ตาย เวลาสภาพอากาศเปลี่ยนก็จะหายได้เอง แต่ผลผลิตก็จะเก็บไม่ได้เพราะเป็นแคงเกอร์ ดังนั้น ควรดูแลนิดๆ

การเข้าทำลายของหนอนชอนใบ

บ้างประมาณ 1-3 เดือน/ครั้ง อย่างเช่นช่วงหน้าแล้ง อาจฉีดแค่ 3 เดือน/ครั้ง เป็นพอ ซึ่งฉีดน้อยมาก เมื่อเทียบกับมะนาวเป็นที่ต้องฉีดทุกสัปดาห์ อาจใช้คอปเปอร์ หรือนาโนซิงค์ฉีดตามคำแนะนำข้างผลิตภัณฑ์ เพื่อป้องกันยารอให้เป็น หรือถ้าเป็นควรฉีด 2 รอบ คือฉีดนาโนซิงค์รอบที่ 1 เว้นไป 1 สัปดาห์ฉีดครั้งที่ 2 ไม่นานโรคหายเกลี้ยง

เคล็ดลับการกำหนดขนาดส่งออก

มะนาวที่จะส่งออกต่างประเทศได้ คุณศุภฤกษ์บอกว่า อย่างน้อยต้องเป็นมะนาวปลอดสารพิษ คือยังคงใช้สารเคมีร่วมด้วยแต่ในปริมาณที่น้อย อย่างที่สวนวสาเองก็เป็นสวนแบบปลอดสารพิษ การันตีด้วยมาตรฐาน GAP คือเมื่อนำไปตรวจต้องไม่พบสารพิษเกินมาตรฐานที่กำหนดก็สามารถส่งออกได้ ส่วนขนาดและความต้องการของแต่ละประเทศก็จะแตกต่างกันออกไป พร้อมกับอธิบายเพิ่มว่า

“ส่วนใหญ่มะนาวตาสีติจะส่งไปประเทศจีน ฮองกง ไต้หวัน สิงคโปร์ มาเลเซีย แต่ที่น่าสนใจคือลาว และตะวันออกกลาง ออสเตรเลียเดียด พอๆ กับตลาดจีนซึ่งปัจจุบันมาตรฐานเริ่มสูงเทียบเท่าญี่ปุ่น การปลูก การดูแลรักษา ผลผลิตที่เข้าไปและราคาขายที่ประเทศจีนสูงมาก แพงกว่าที่ฝรั่งเศสและอังกฤษอีกครับ”

ทั้งนี้ ขนาดลูกของมะนาวก็มีผลต่อการส่งออก คือมะนาวอายุ 1-2 ปีแรก จะไม่สามารถส่งต่างประเทศได้ เพราะลูกจะใหญ่เกินไป ดังนั้น ช่วง 1-2 ปีแรกต้องควบคุมธาตุอาหารที่จะให้มะนาวให้ดี เพราะถ้าลูกใหญ่เกินไปจะส่งต่างประเทศและเข้าซูเปอร์มาร์เก็ตลำบาก แต่สามารถส่งเข้าท็อปส์ซูเปอร์มาร์เก็ตได้ อย่างที่สวนของคุณศุภฤกษ์เช่น ถ้าลูกใหญ่มากจะส่งให้กับลูกค้าไอพี ซึ่งต้องการลูกใหญ่ประมาณ 7-8 ลูก/กิโลกรัม นอกจากนี้ตาม

โรงแรมจะชอบลูกใหญ่ขนาด 7-8 ลูก/กิโลกรัมเช่นกัน แต่ตลาดมาตรฐานทั่วไปจะชอบขนาด 10-12 ลูก/กิโลกรัม ส่วนส่งออกต่างประเทศขนาดลูกประมาณ 12 ลูก/กิโลกรัม กล่าวคือลูกขนาด 7-8 ลูก/กิโลกรัม จะใหญ่ไปสำหรับตลาดรวม

มีคู่ค้าดี...ราคาดีไม่ขึ้นลงมาก

คุณศุภฤกษ์กล่าวอีกว่า “เมื่อเราเป็นผู้ปลูกมะนาวเอง เราจึงเป็นผู้กำหนดราคาเองได้”

อย่างเช่นที่สวนสาจะกำหนดราคาเอง แต่ยังต้องอิงกับราคากลางอยู่ด้วย สมมุติช่วงที่มะนาวราคาแพง ราคาที่สวนจะขึ้นแต่ไม่สูงเท่าราคากลาง เพราะไม่เช่นนั้นออเดอร์จะมากที่นี้จำนวนมาก ซึ่งก็จะมีของส่งให้ได้แน่นอน แต่เวลาราคาลงก็จะลงตามแต่ก็ยังราคาสูงกว่าราคากลาง คือจะขึ้นและลงไม่มาก โดยลูกค้าของที่นี่จะมีหลายเกรด อย่างเช่น

แพ็ค 1 กิโลกรัม

ลูกค้าเกรดเอ จะเป็นลูกค้าที่ไม่ว่าผลผลิตจะถูก หรือแพงลูกค้ากลุ่มนี้ก็จะอยู่กับเราตลอด

ดังนั้น เมื่อมีออเดอร์ต้องส่งให้กลุ่มนี้ก่อนเสมอ คือช่วงมะนาวแพงกลุ่มนี้จะได้ของที่ดีและถูกกว่าตลาดมาก แต่ช่วงที่มะนาวถูกกลุ่มนี้จะได้มะนาวดีแต่แพงกว่าตลาด ซึ่งเป็นการช่วยเหลือพึ่งพากันเป็นคู่ค้าที่ดีแก่กัน ดังนั้น ทุกอย่างก็จะลงตัว ธุรกิจก็จะเดินไปพร้อมๆ กันได้อย่างราบรื่น

สร้างความเข้าใจให้ผู้บริโภค แล้ว ทาสีจะบูม

ณ ตอนนี ตลาดทั้งในประเทศและส่งออก นิยมพันธุ์ตาฮิติสุลิสกันเหลือเกิน ซึ่งคุณศุภฤกษ์แอบบอกมาว่าตลาดในประเทศไทยก็โตไวมาก ส่วนตลาดนอกอย่างประเทศจีนก็มีออเดอร์เข้ามาเยอะไม่แพ้กัน ทั้งนี้ ที่สวนวสาจะมีลูกค้า 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ไม่สเบ็กผลผลิต เช่น ขอให้มียผลผลิตที่การันตีแล้วว่าใช้ได้ส่งให้เป็นพอ กับคัดเกรดมะนาว ซึ่งกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะส่งไปต่างประเทศ

ราคาจำหน่ายที่สวนวสา ช่วงราคาแพงอยู่ที่ กิโลกรัมละ 40-70 บาท ในขณะที่สวนทั่วไปราคาขึ้นสุดประมาณ กิโลกรัม 90 บาท ถูกสุด กิโลกรัมละ 4 บาท แต่ที่นี้จะได้ราคาแพงกว่า 4 บาท อีกทั้งจะจำหน่ายราคาต่างกันตามเกรดของลูกค้าด้วย ลูกค้าเกรดเอจะได้สินค้าดีที่สุดในราคาที่ถูกสุด นอกจากนี้ก็จะจำหน่ายในราคาส่งให้กับบริษัทส่งออกอีกทอดหนึ่ง ซึ่งราคาจะดีกว่ามะนาวแป้นแน่นอน อย่างเช่นช่วงหน้าฝนที่พันธุ์แป้นมีผลผลิตมาก ราคาจะเหลือลูกละ 1 สลึง แต่ในขณะที่ตาฮิติถ้าส่งลูกค้าได้วันก็ยังได้ลูกละ 3 บาท พร้อมกับแนะนำทางการทำตลาดว่า

“ผมว่าปัญหาจริงๆ ของมะนาวตาฮิติไม่ได้ อยู่ที่คุณภาพหรือผลผลิต แต่อยู่ที่คนบริโภคไม่รู้จักรู้จัก หรือคนที่รู้จักก็บริโภคผิดวิธี เช่น คนส่วนใหญ่จะรู้จักแป้น มีเมล็ด พอเจอลูกใหญ่ก็คิดว่าเป็นส้มแข็ง เวลาขายลูกเขียวคนก็จะมองว่าไม่มีน้ำ กินไม่ได้ ต้องลูกเหลือง ซึ่งสำหรับมะนาวตาฮิติแล้วไม่ใช่ ต้องกินตอนเขียว เวลาขายก็ต้องอธิบายให้เขาฟังว่าให้เขาดู ชิม เพราะส่วนใหญ่ลูกค้าจะกลัวว่าไม่มี

“เราต้องออกงานแฟร์บ่อยๆ ให้ชิม อธิบายให้เข้าใจ ก็จะได้ลูกค้าประจำ นอกจากนี้ก็เข้าหาร้านอาหาร ร้านน้ำ ค่อยๆ เพิ่มขึ้นจนได้เข้าสู่เปอร์มาร์เก็ตและส่งออก อย่างเดี๋ยวนี้เราเองก็มียอดออเดอร์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนต้องหาแนวร่วมมาเพิ่มอีกจำนวนมากซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ โดยส่วนใหญ่จะเป็นสวนที่ซื้อกิ่งพันธุ์จากที่นี่ไปปลูกและขายผลผลิตให้กับสวนวสา เพื่อให้ได้มาตรฐานเดียวกันครับ” คุณศุภฤกษ์กล่าวสรุป

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ “คุณศุภฤกษ์ นฤเบศร์ไกรสิทธิ์” สวนวสา เลขที่ 99/9 หมู่ 2 ตำบลบางปลาเกศ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120 โทร.08-1915-9729, 08-0266-7494 เฟซบุ๊ก : <https://www.facebook.com/Wasafarm/timeline>

มะนาวตาฮิติ

อภิชาติ ศรีสอาด, พัชรีย์ ลำโรงเย็น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อภิชาติ ศรีสอาด, พัชรีย์ ลำโรงเย็น

มะนาวตาฮิติ

พิมพ์ครั้งที่ 1 - กรุงเทพฯ : นาคา อินเตอร์มีเดีย, 2558

140 หน้า : ภาพประกอบ

1. การส่งออกมะนาวตาฮิติมาตรฐาน GAP 2. บทสัมภาษณ์ I. ชื่อเรื่อง ISBN :
ISBN : 978-616-359-031-2

กรรมการผู้จัดการ :

อภิชาติ ศรีสอาด

ที่ปรึกษา :

สุราษฎร์ ทองมาก, ปัญญา เจริญวงศ์,
ประเวศ แสงเพชร, เกียรติพันธ์ จันทราปัตย์

ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย :
(ทนายความ)

สมนึก พุ่มไฉยา

ผู้จัดการทั่วไป :

วิลาวรรณ ปิยะปราชญ์

หัวหน้าส่วนหนังสือ

อัมพา คำวงษา

เฉพาะกิจเชิงเกษตร :

กองบรรณาธิการ :

สุธาริณี เจริญรุ่งโรจน์ฤดี, มณี เมมี, พรลภัส บุตรดี,
กฤษณ์ ฮวบหนอง, วิชิต ใจมล, จันทรา อยู่สุวรรณ,
ณัฐชญาณนต์ ดิโนรมย์

ฝ่ายศิลปกรรม :

เฉลิมพงษ์ กวินจิตมงคล

จัดทำโดย :

บริษัท นาคา อินเตอร์มีเดีย จำกัด
เลขที่ 64/51-53 หมู่ 3 ต.คลองมะเดื่อ อ.กระทุ่มแบน
จ.สมุทรสาคร 74110 โทร. 034-473213-5,
08-1372-9483 แฟกซ์ 034-473215
www.nakaintermidia.com
e-mail : api_naka@yahoo.co.th

คำนำ

สำหรับมะนาวแล้ว ถ้าหากจะพูดถึงเรื่องที่เป็นพืชส่งออกนั้น คงมีอยู่ไม่กี่พันธุ์ที่สามารถทำได้ ซึ่งพันธุ์ที่โดดเด่นและมีการปลูกเพื่อส่งออกมาหลายทศวรรษ คงต้องยกให้กับพันธุ์ **“ตาฮิติ”** เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่น้ำเยอะ ไม่มีเมล็ด เก็บไว้ได้นานหลายเดือนจึงเหมาะสมส่งไปต่างประเทศ ที่สำคัญเป็นพันธุ์ที่มีความต้านทานโรคได้ดี จึงไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีหรือยาฆ่าแมลงต่างๆ ในการดูแลรักษา จนทำให้มะนาวพันธุ์ตาฮิติกลายเป็นพันธุ์ที่ปลอดภัย สามารถผ่านมาตรฐานการส่งออกได้อย่างฉลุย

และด้วยเอกลักษณ์เฉพาะที่มีอยู่ในตัว จึงทำให้ตลาดในปัจจุบันมีความต้องการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ เมื่อตลาดกว้างขึ้นก็มีเกษตรกรหันมาปลูกกันมากขึ้นตามไปด้วย และกำลังจะมีสมาชิกใหม่ๆ เพิ่มอีกหลายเท่าตัว จึงทำให้เกิดเป็นหนังสือ **“แบบอย่าง...และแนวทางการปลูก มะนาวตาฮิติ ส่งออก เงินล้าน”** เพื่อเป็นแนวทางให้กับเกษตรกรทั้งมือเก่าและมือใหม่ ได้ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับพันธุ์ตาฮิติอย่างลึกซึ้งมากขึ้น ซึ่งในเนื้อหาได้รวบรวมความรู้ตั้งแต่ลักษณะของพันธุ์ตาฮิติ ไขข้อสงสัยระหว่างพันธุ์ตาฮิติและพันธุ์ทุลเกล้า เรื่อยไปถึงการปลูก การดูแลรักษา การบังคับนอกฤดู ตลอดจนตลาดที่สำคัญของมะนาวพันธุ์นี้

พร้อมด้วย 8 เขียนมะนาวตาฮิติที่จะมาเผยเคล็ดลับทุกซอกทุกมุมอย่างหมดเปลือก รวมถึงอาจารย์ทอง ธรรมดา รศ.ดร.วี เสฐฐักดิ์ คุณพิชัย ลัคนันท์ สวนมะนาวแป้นแสงทอง สวนมะนาวโคราชฟาร์ม สวนมะนาวตาเซ่ม สวนมะนาวแป้นท้ายไร่ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) เว็บไซต์เกษตรพอเพียง สำหรับข้อมูลและภาพประกอบในเล่ม จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้เรียบเรียง

พัชรี สำโรงเย็น

สารบัญ

ความรู้เกี่ยวกับมะนาวตาฮิติ.....	4
- มะนาวตาฮิติคืออะไร.....	4
- ตาฮิติ & ทูลเกล้า...ต่าง-เหมือน หรือคือพันธุ์เดียวกัน.....	8
- โรคและแมลงศัตรูที่สำคัญของมะนาวตาฮิติ.....	11
หลักการปลูกมะนาวตาฮิติ.....	23
- การเตรียมพื้นที่ปลูก.....	23
- ระยะการปลูกและการเตรียมหลุมปลูก.....	26
- การเตรียมกิ่งพันธุ์มะนาว.....	27
- หลักการปลูกมะนาว.....	28
- การดูแลรักษา.....	29
- หลากสมุนไพรรักษาป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูมะนาว.....	34
- หลักการตัดแต่งกิ่ง.....	46
- หลักการค้ำกิ่งมะนาว.....	47
- หลักการกำจัดวัชพืช.....	48
- เทคนิคการปลูกมะนาวพันธุ์ตาฮิติ.....	50
การบังคับนอกฤดู.....	53
การขยายพันธุ์มะนาวตาฮิติ.....	61
การส่งออกมะนาวตาฮิติมาตรฐาน GAP.....	68
เก็บมาฝาก.....	76
- การปลูกมะนาวตาฮิติใน “วงบ่อซีเมนต์”.....	76
- การปลูกมะนาวตาฮิติในล้อยางรถยนต์.....	84
- การแปรรูปมะนาวตาฮิติ.....	87
- ช่องทางการตลาด.....	89
- แหล่งรับซื้อมะนาวตาฮิติ.....	90
8 เขียนมะนาวตาฮิติ	
- “สวนวาสา” ภูมิใจมะนาวตาฮิติ เน้นทำตลาดแบบคู่ค้า ราคาดีทั้งปี.....	A2
- เหลือเชื่อ! ดินเสื่อมใช้เป็นแค่หลุม อัดวัสดุปลูกอย่างดี ตาฮิติมีคุณภาพ รสชาติเยี่ยม ที่ “ไร่อภิพร”...A10	
- พื้นที่ไม่ดี เวลาไม่มี ต้นทุนต่ำ ต้องนี้เลย! ปลูกมะนาวตาฮิติในล้อยาง ที่ “สวนคุณธีร์” จ.ลพบุรี.....A16	
- อิตติศักดิ์ อินถาวงศ์ เคล็ดวิชาเวิร์ก ใช้ธรรมชาติบังคับมะนาวตาฮิติออกหน้าแล้งอยู่หมัด.....93	
- วันเพ็ญ อัมพวัน ตัวแม่มะนาวส่งออก ใช้เคมีผสมอินทรีย์ ตาฮิติน้ำเยอะ ลูกใหญ่แถมปลอดสาร.....98	
- วีระยุทธ เกิดสิน การจัดการเป็นต่อ จับมะนาวตาฮิติลงวงบ่อ แก้ปัญหาพื้นที่น้อย แถมโตเร็วลูกตกได้ใจ.....102	
- ประสาน แจ่มจั่น เขียนมะนาวทูลเกล้า ปลูกแบบยกร่องเปียกบังคับยาก แต่ถ้ายากให้ออกนอกฤดูจัดได้!.....106	
- ธนวัฒน์ ทศพร เนะ! ปลูกมะนาวทูลเกล้า ดูแลง่าย เน้นแค่ปุ๋ยคอก ได้ผลผลิตดีปลอดสารส่งนอก.....111	
- บรรณานุกรม.....	116

ความรู้เกี่ยวกับ

มะนาว ตาฮิติ

มะนาวโดยทั่วไปสามารถแบ่งได้ 4 กลุ่มด้วยกัน คือ (1) **กลุ่มมะนาวเม็กซิกัน** ผลจะมีลักษณะเล็ก ผิวเปลือกเรียบเป็นมัน ที่ก้นผลมีจุดเล็กๆ ลำต้นมีหนามมาก เนื้อผลเปรี้ยวจัด ซึ่งสำหรับมะนาวไทยก็จัดว่าอยู่ในกลุ่มนี้ (2) **มะนาวหวาน** ลักษณะทั่วไปเหมือนกับมะนาวอื่นๆ แต่เนื้อผลหวานซัดและมีกลิ่นฉุนไม่ค่อยนิยมปลูกกันมากนัก (3) **กลุ่มมะนาวแมนดาริน** มีลักษณะคล้ายกับส้มเขียวหวาน แต่มีรสเปรี้ยวเช่นเดียวกับมะนาว ไม่นิยมปลูกกันเนื่องจากเป็นโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสบางชนิดได้ง่าย

และกลุ่มสุดท้าย **กลุ่มมะนาวตาฮิติ** เป็นกลุ่มที่กำลังได้รับความนิยมในประเทศไทย แต่เป็นพืชเศรษฐกิจที่ส่งออกต่างประเทศมานานแล้ว เนื่องจากมีผลขนาดใหญ่ น้ำมีปริมาณมาก และไม่มีเมล็ดลักษณะคล้ายกลุ่มมะนาวเม็กซิกัน แต่มี

การเจริญเติบโตที่ดีกว่า โตเร็วแล้วต้นสูงใหญ่กว่า มีหนามน้อยหรือเมื่อปลูกไปนานๆ อาจไม่มีหนามเลย ในประเทศไทยมีอยู่หลายพันธุ์ เช่น มะนาวไข่ มะนาวไม่มีเมล็ด หรือที่เรียกว่า มะนาวตาฮิติ ซึ่งในเล่มนี้จะขอกล่าวถึงเรื่องมะนาวตาฮิติเพียงเรื่องเดียว

มะนาวตาฮิติคืออะไร

มะนาวตาฮิติ (Tahiti Lime หรือ Persian Lime) เป็นมะนาวของหมู่เกาะตาฮิติ ปลูกมากที่รัฐแคลิฟอร์เนียและฟลอริดาของสหรัฐอเมริกา ผลมีขนาดใหญ่ รูปไข่ เปลือกมีสีเขียว เนื้อมีสีเขียว

เก็บเกี่ยวขณะที่เปลือกสีเขียวเข้มมีกลิ่นและรสชาติเป็นมะนาวไม่มีเมล็ด เพราะมีเซลล์สืบพันธุ์ทั้งสองเพศไม่สมบูรณ์และมีสภาพเป็นพืชที่มีจำนวนโครโมโซม 3 ชุด ($2n=3x=27$) จึงต้องขยายพันธุ์โดยการตอนหรือติดตา มีข้อดีคือมีภูมิคุ้มกันต่อโรคยอดเหี่ยว

ส่วนในหนังสือ “การปลูกมะนาว” โดยวิเศษ อัครวิทยากุล ได้อธิบายไว้ว่า มะนาวตาสิตี เป็นมะนาวพันธุ์ต่างประเทศ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้นำมาจากหมู่เกาะตาสิตี เพื่อทำการศึกษาค้นคว้า และพบว่ามะนาวพันธุ์ดังกล่าวสามารถเจริญเติบโตได้ดีในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ขนาดของผลโตมาก เปลือกผลหนา เมื่อแก่จัดผลก็ยังมีสีเขียวเข้มเหมือนเดิม มีน้ำมาก มะนาวพันธุ์นี้มีลักษณะดีอยู่อย่างหนึ่งคือ ในผลจะไม่มีเมล็ดอยู่เลย ดังนั้น

การขยายพันธุ์จึงไม่สามารถใช้วิธีเพาะเมล็ดได้ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีตอน ติดตา ต่อยอด ต่อกิ่ง หรือวิธีอื่นๆ ที่เป็นการขยายพันธุ์โดยไม่ใช้เพศเท่านั้น

บ้างก็ว่ามะนาวพันธุ์นี้ เป็นสายพันธุ์ที่นำมาจากหมู่เกาะตาสิตี... ซึ่งปัจจุบันมีการปลูกกันอย่างแพร่หลายในเขตพื้นที่ภาคเหนือ ลักษณะเด่นคือผลมีขนาดใหญ่มาก ไม่มีเมล็ด และเปลือกค่อนข้างหนา ทำให้ทนทานต่อการขนส่งทางไกลได้

ดี อีกทั้งมีความทนทานต่อสภาพดิน และสิ่งแวดล้อมได้ดีมาก และมีความทนทานต่อโรคแคงเกอร์ และโรครากเน่าได้ดี

ผลมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 เซนติเมตร สูงประมาณ 5.5 เซนติเมตร ทรงผลกลมรี เปลือกผลค่อนข้างหนา ผิวผลเรียบ ก้านผลไม่มีสะดือ ผล

อ่อนมีสีเขียวเข้ม เมื่อผลแก่จัดจะมีสีเขียวอมเหลือง มีน้ำมากและรสเปรี้ยวจัดมาก ไม่มีกลิ่นหอมและ